

Raadsvoorstel

Onderwerp	Actieplan Dakloosheid, regio Assen
Kenmerk	94871-2025
Datum verzending	woensdag 24 december 2025
Besluitvormende raad	donderdag 19 februari 2026
Consulterende raad	
Namens	het college van burgemeester en wethouders van gemeente Assen de heer M.L.J. Out, burgemeester de heer T. Dijkstra, secretaris

1 Beslispunten

- 1.1 In te stemmen met het Actieplan Dakloosheid regio Assen

2 Inleiding

Dakloosheid is een urgent en complex maatschappelijk vraagstuk dat elke gemeente raakt, zij het in verschillende vormen en omvang. In september 2024 hebben centrumgemeente Assen en de acht regiogemeenten met het startdocument Van Opvang naar Wonen uitgesproken dat een gezamenlijke aanpak noodzakelijk is. Preventie en het principe Wonen Eerst staan daarin centraal. Een eigen woonplek blijkt het meest effectieve vertrekpunt voor herstel en voorkomt maatschappelijke kosten op het gebied van opvang, zorg en veiligheid.

Het Actieplan Dakloosheid regio Assen geeft hier uitvoering aan en sluit aan bij het Nationaal Actieplan Dakloosheid en de Europese ambitie uit de Verklaring van Lissabon om dakloosheid uiterlijk in 2030 te beëindigen. Deze doelstelling vraagt om een krachtige, gezamenlijke inzet van alle betrokken gemeenten en partners. De raad wordt daarom gevraagd in te stemmen met dit regionale plan en de uitvoering van de bijbehorende acties.

3 Beoogd effect

Een duurzame, effectieve aanpak van dakloosheid in de regio Assen, waarbij essentiële thema's als bestaanszekerheid en voldoende betaalbare huisvesting onderdeel zijn van de oplossing.

4 Argumenten

- 4.1 Het actieplan is regionaal afgestemd en sluit aan bij landelijke beleidslijnen.
De problematiek van dakloosheid is groot en complex en vraagt om een brede, regionale en domein overstijgende aanpak. Alleen door over gemeentegrenzen, domeinen, organisaties en wetgeving heen samen te werken, kunnen we het aantal (dreigend) dakloze mensen effectief terugdringen. Het Actieplan biedt hiervoor duidelijke kaders en handvatten en maakt het mogelijk om lokaal en regionaal concreet invulling te geven aan deze samenwerking. De acties zijn gericht op het voorkomen van dakloosheid. De oplossing voor dakloosheid ligt niet in het

uitbreiden van opvang, maar in het voorkomen ervan en het realiseren van voldoende en passende woonoplossingen.

5 Kanttekeningen

- 5.1 De woningmarkt en zorgcapaciteit vormen knelpunten voor doorstroom en begeleiding. Sinds 2024 is de opvangcapaciteit tijdelijk uitgebreid. Hoewel het actieplan inzet op preventie en het versnellen van uitstroom naar passende woonplekken, blijft de druk op de maatschappelijke opvang voorlopig hoog. Zonder voldoende lokale inzet op preventie en woonoplossingen bestaat het risico dat de druk op de opvang niet afneemt.

Het actieplan zet in op het structureel terugdringen van dakloosheid. Echter het is niet realistisch te verwachten dat dakloosheid volledig verdwijnt. Ook na 2030 zullen er mensen zijn die – tijdelijk of onverwacht – zonder onderdak raken. Met deze aanpak streven we ernaar om het aantal nieuwe dak- en thuislozen zoveel mogelijk te beperken, door in elke gemeente te zorgen voor voldoende stabiele woonplekken en een sterke sociale basis. Goede lokale voorzieningen en tijdige ondersteuning in de eigen leefomgeving zijn daarbij essentieel om te voorkomen dat mensen langdurig dakloos blijven of opnieuw in de opvang terechtkomen.

6 Kosten, baten en dekking

Gemeente Assen ontvangt als centrumgemeente middelen van het Rijk voor maatschappelijke opvang, waaronder extra financiering in het kader van het Nationaal Actieplan Dakloosheid. De middelen in het kader van het Nationaal Actieplan Dakloosheid zijn toereikend voor de uitvoering van de acties uit dit regionale plan. De totale kosten voor de uitvoering van het actieplan bedragen € 1.434.000,- + PM over de periode 2026–2030. Deze kosten zijn verdeeld over de acties die nu zijn opgenomen en waarvan we de bedragen kennen, zoals de ETHOS- telling.

In het plan zitten nog een aantal pm-posten, deze zijn afhankelijk van keuzes in de uitvoering (bijvoorbeeld een plan van aanpak Wonen Eerst, inrichting maatschappelijke opvang). De pm-posten worden gekwantificeerd als duidelijk is wat er concreet gedaan gaat worden. Een geschatte planning hiervan staat op pagina 39 in het Actieplan Dakloosheid regio Assen.

Onderstaand is in kaart gebracht hoe de dekking vanuit de middelen van het Nationaal Actieplan Dakloosheid plaatsvindt.

Decentralisatie uitkering	€ 655.883,00	€ 655.883,00	€ 655.883,00	€ 655.883,00	€ 655.883,00
Kosten	€ 310.000,00	€ 294.000,00	€ 294.000,00	€ 268.000,00	€ 268.000,00
Overschot	€ 345.883,00	€ 361.883,00	€ 361.883,00	€ 387.883,00	€ 387.883,00

Het vertoonde overschot in de bovenstaande tabel wordt, samen met de bestemmingsreserve MO, ingezet ter dekking van het totaal tekort binnen de Maatschappelijke opvang en de hierboven genoemde PM-posten.

7 Communicatie, participatie

Vanaf het begin zijn de regiogemeenten actief betrokken geweest bij de ontwikkeling van het Actieplan. Ook ketenpartners, ervaringsdeskundigen, de gemeenteraad en beide adviesraden van centrumgemeente Assen hebben waardevolle input geleverd. Hun inzichten zijn verwerkt in het plan en dragen bij aan breed draagvlak binnen de regio.

Het Actieplan Dakloosheid is in alle negen betrokken regiogemeenten op collegeniveau besproken en vastgesteld.

8 Inclusie

Het Actieplan draagt bij aan een inclusieve regio waarin iedereen mee kan doen en niemand buiten de boot valt. Ervaringsdeskundigen zijn betrokken geweest bij het ontwikkelen van het beleid. Zij hebben meegedacht en gelezen en hun bijdrage geleverd aan de koersbijeenkomst van de gemeenteraad op 13 maart 2025. Het op structurele wijze inzetten bij de ontwikkeling en uitvoering van beleid wordt tijdens de uitvoering van het Actieplan onderzocht.

Bij de herhuisvesting van opvanglocaties wordt nadrukkelijk rekening gehouden met de specifieke behoeften van jongeren, onder andere door hen gescheiden te huisvesten van volwassen cliënten in de nachtopvang.

9 Vervolg

Een overzicht van de te ondernemen acties en bijbehorende planning is opgenomen in het Actieplan Dakloosheid regio Assen (pagina 29). De uitvoering start in 2026 en loopt door tot en met 2030. Gedurende deze periode worden tussentijdse evaluaties uitgevoerd om de voortgang te bewaken.

De effecten van het actieplan worden gemonitord via bijdragen aan het landelijke Dashboard Nationaal Actieplan Dakloosheid (NAD) en de daklozenmonitor van het CBS. Daarnaast ontwikkelt de regio een eigen monitor om beter te kunnen sturen op in-, door- en uitstroom binnen de opvangvoorzieningen.

Ten slotte neemt de regio in 2027 deel aan de ETHOS-telling, waarmee een breder en gedetailleerder beeld van dak- en thuisloosheid wordt verkregen. De uitkomsten van deze telling worden betrokken bij de evaluatie en eventuele bijstelling van het actieplan.

10 Bijlagen

1. Actieplan Dakloosheid regio Assen
2. Startdocument Van Opvang naar Wonen
3. Onderzoek Breuer & Intraval
4. Advies van de RCPA
5. Advies van de PR
6. Reactie van het college B&W op het advies van de RCPA
7. Reactie van het college B&W op het advies van de PR

De raad van de gemeente Assen,

Gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van 9 december 2025

Besluit

- 1.1 In te stemmen met het Actieplan Dakloosheid regio Assen en hieraan uitvoering te geven in de komende jaren.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van donderdag 19 februari 2026

De raad voornoemd,

Voorzitter: M.L.J. Out

Griffier: J. de Jonge